

[Niels Helveg Petersen.]

Folketinget og regeringen har sit meget store ansvar for, at den økonomiske balance holdes, bl. a. ved at sørge for, at også det offentlige egen forbrugsudvidelse over de offentlige budgetter holdes i tømme. Men også andre har et ansvar. Den høje og stabile beskæftigelse kan ikke opnås, hvis organisationerne i store dele af befolkningen udbreder den opfattelse, at stærke indkomststigninger er forenelige med hensynet til den høje og stabile beskæftigelse.

De økonomiske indgreb, som regeringen gennemførte i dette forår, ser foreløbig ud til at have virket efter hensigten. Der er tilvejebragt en bedre økonomisk balance. Regeringen forsøgte i foråret, om den kunne løse problemerne ad den frivillige indkomstpolitiske vej. Dengang var mulighederne ikke til stede, og indkomstpolitikken i foråret begrænsedes til indgreb over for vejledende priser og avancer og en udsættelse af stigninger i hjemmemarkedspriserne. Det radikale venstre opfordrer regeringen til at sætte stærkt ind på gennem en frivillig indkomstpolitik at gøre, hvad den kan for at holde den høje og stabile beskæftigelse.

Telefonkonflikten er delvis bragt til op-hør, og i dag begynder tjenerkonflikten at løbe. Det er uden glæde, man fra lovgivningsmagtens side må se konfliktvåbenet bragt i anvendelse; men det er på den anden side helt klart, at ingen af disse to konflikter er af en sådan karakter, at de kan give anledning til indgreb fra lovgivningsmagtens side. Situationen i styrmands- og telegrafistkonflikten var en anden. Man måtte frygte, at konflikten ville blive langvarig, og at den ville påføre samfundet svære tab. Over for sådanne konflikter kan samfundsmagten ikke sidde med hænderne i skødet. Intet ansvarligt parti vil vist fraskrive sig muligheden for i givne situationer at gribe ind. Jeg kan ikke rigtig tro, at socialdemokratiet vil det, og hvis det er tilfældet, så er der i højeste grad tale om et nyt standpunkt fra socialdemokratiets side. Vurderet på baggrund af forløbet af de tre konflikter, vi har oplevet i den allersidste tid, kan man slå fast, at der ingen mulighed vil være for nogen part på arbejdsmarkedet for at spekulere i, at lovgivningsmagten automatisk spænder et sikkerhedsnet ud under lovlige konflikter.

Der er i de sidste 4 måneder gennemført adskillig vigtig reformlovgivning her i folkettinget. Jeg vil nævne loven om fritidsundervisning og reformen af den kommunale styrelse. Jeg vil nævne den store rammelov til universiteternes udbygning. Der er gennemført en samlet, stor reform af afskrivningsreglerne i næsten enighed. Kildeskatten er gjort færdig, og i den forbindelse er sambeskatningsproblemet løst efter mange års strid.

Arbejdet med at færdiggøre kildeskatten har været stort. Det ville have været umuligt at løse de udestående problemer på den korte tid, der ville have været til rådighed, hvis kildeskatten skulle være trådt i kraft den 1. januar 1969. Beslutningen om kildeskattens udskydelse var ubehagelig, men det var en nødvendig beslutning, og det var rigtigt af regeringen, at denne ubehagelige beslutning blev taget så tidligt, at befolkningen i god tid blev forberedt. Det skattefrie år eller det skattelette år kommer nu i stedet for i 1968 til at falde i 1969, og det vil atter sige, at indtægten i 1968 kun vil blive lagt til grund for beskatning i et halvt år. De mennesker, der havde indstillet sig på, at de i 1968 kunne tjene ekstra, fordi 1968 skulle være skattefrit, vil derfor stadig have store fordele af en indkomstforøgelse. Derimod kan der opstå vanskelige spørgsmål for folk, der har faldende indtægter, i forventning om, at de ved kildeskattens indførelse hurtigt ville nå ned på en lav skat af løbende indtægt. Jeg håber, regeringen vil være opmærksom på dette problem.

Landbrugets vanskeligheder er meget store. Afsætningsmulighederne er ikke lyse og landbrugets indtjening ringe. Det radikale venstre lægger vægt på, at landbrugets grundlæggende problemer nu tages op til behandling i et særligt udvalg. Det radikale venstre ønsker sig hurtige resultater af dette udvalgsarbejde. Der er et stor behov for konstruktive løsninger på landbrugets problemer, og det haster med at komme i gang med dette arbejde.

Meddelelserne fra Bruxelles om forløbet af forhandlingerne dér i de sidste dage giver ingen grund til optimisme med hensyn til landbrugets afsætningsmuligheder. Det synes, som om fællesmarkedet er på vej til at skærpe sin protektionistiske holdning over for omverdenen, og hele denne sag giver